

Datum	Feesten	Prekenserie: Het Koninkrijk en de gaven	Studie Pinksterbeweging
Donderdag 9 mei	Hemelvaart		
Zondag 12 mei		Arno: Het Koninkrijk	
Zondag 19 mei	Pinksteren		
Dinsdag 21 mei			Les 1: Voorlopers en Azusastraat
Zondag 26 mei		Reijer: Leiderschap	
Dinsdag 28 mei			Les 2: Ontwikkelingen Nederland
Zondag 2 juni		Marieke: Geloof en kracht	
Dinsdag 11 juni			Les 3: Theologie en cultuur
Dinsdag 18 juni			Les 4: Geschiedenis van Bethel

Overzicht van de studie

Datum	Les
21 mei	Ontstaan van de pinksterbeweging; Voorlopers en Opwekking Azusa street
28 mei	Ontwikkelingen na de Tweede Wereldoorlog; Opwekking op het Malieveld en verspreiding door Nederland
11 juni	Theologie en cultuur van de pinksterbeweging; Wat is een pinkstergemeente?
18 juni	Geschiedenis van Bethel

Overzicht van de studie

- Doel van kennis over de pinksterbeweging:
 - Leren van fouten
 - Laten inspireren door het goede
 - Begrip voor sentimenten
 - Handvatten voor de toekomst
- Kind en badwater
- Balans tussen beleving, de Geest en theologie

Pinksteren als vreemde eend

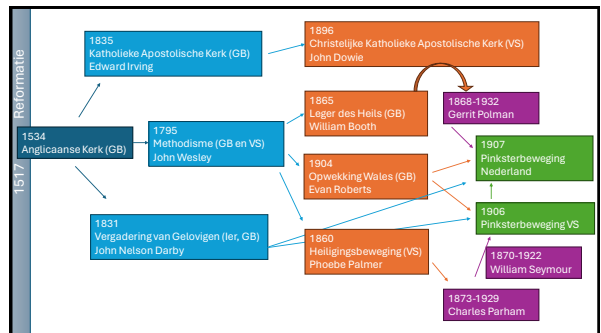
- Opgekomen in 1906
- Ongeveer 280 miljoen pinksterchristenen
 - Enagrootse groep na RKK 1,3 miljard
- Wat onderscheid een pinkstergemeente?
 - De heilige Geest als persoon
 - De gaven van de Geest voor deze tijd, m.n. tongentaal
 - Plek voor de gaven van de Geest in de samenkomst
 - Nadruk op de doop met de heilige Geest

Visies op de gaven

- Visies in de christelijke kerk m.b.t. de gaven van de Geest
 1. Cessationisme – geloof dat gaven zoals profetie, tongentaal en genezing niet meer van deze tijd zijn
 - a. Sinds einde van de apostolische tijd of ontstaan van de bijbel
 - b. Waren er voor de verspreiding van het evangelie
 2. Continuationisme – geloof dat de gaven van de Geest voor elke tijd zijn
 3. Open, maar voorzichtig – geloof dat de gaven van de Geest nog voor kunnen komen, maar zijn zeer terughoudend

Lichtpuntjes van de Geest

- Kerkgeschiedenis overwegend cessationistisch
 - RKK – wonderen bij heiligen, exorcisme
- Enkele uitzonderingen:
 - Justinus de Martelaar (105-165)
 - Irenaeus (120-202)
 - Montanus (rond 150)
 - Tertullianus (160-220)
 - De Waldenzen (12de eeuw)
 - De Wederdopers (1535)
 - De Camisarden (17de eeuw)
 - Het Jansenisme (17de eeuw)
 - De Herrnhutters (17de eeuw)
 - Möttlinger beweging (1842)

Samenvloeiing

- Reformatie – nadruk op de bijbel en redding door geloof (sola scriptura, sola fide)
 - Lutherse kerk, Anglicaanse kerk, Gereformeerde kerk (Calvijn)
- Methodisme – nadruk op emotie, redding door geloof in Christus, radicale bekering, heiliging door de Geest, sociaal werk, zending, gebed en zang
- Vergadering van gelovigen – bedelingenteer (dispensationalisme), duizendjarig rijk, opname, zevenjarige verdrukking, belangrijke rot van Israël in de eindtijd
- Katholieke Apostolische Kerk – gaven van de Geest voor elke tijd, viervoudige bediening, herstel ambten apostel en profeet, tongentaal als teken van de doop met de HG
- Heiligingsbeweging – nadruk op heiligmaking door de HG
- Leger des Heils – nadruk op persoonlijke bekering, samenkomsten: zingen, klappen, roepen, hardop bidden, vrouwen die spreken, moderne liederen
- Christelijke Katholieke Apostolische Kerk – gebedsgenezing, ziekte van de duivel, artsen afwijzen,
- Opwekking in Wales – radicale prediking, oproep tot bekering, voorkomen van visioenen en openbaringen, zang, gebed, getuigenissen, gaven van de HG voor elke gelovige, priesterschap van alle gelovigen, nadruk op doop met de HG, veel Europese pinksterleiders

Kenmerken vroege pinksterbeweging

- Nadruk op emotie en beleving
- Eenvoudige en radicale prediking
- Verwachting van spoedige wederkomst - urgentie
- Nadruk op bekering, heiliging en doop met de heilige Geest (als drie aparte genadewerken of ervaringen)
- Nadruk op sociaal werk, evangelisatie en zending
- De gaven van de Geest zijn voor deze tijd en spelen een belangrijke rol in de samenkomst
 - Met name; profetie, gebedsgenezing, spreken in tongen
- Samenkomsten; zingen, bidden, klappen, roepen, manifestaties van de Geest
- Sterk leiderschap dat het voorbeeld geeft en openbaring van God krijgt

Charles Fox Parham (1873-1929)

- Verband tussen tongentaal en de doop met de heilige Geest
- Stapte uit de Methodistische kerk en begon eigen bediening in Kansas, VS
- Sterk beïnvloed door de heiligingsbeweging
- Gebedsgenezing en bijbelschool Bethel Bible College
 - Bijbel als enige lesboek en de Geest als leraar
- Huiswerkopdracht; Handelingen lezen over de doop met de HG
 - 1 januari 1901 – Agnes Ozman spreekt in tongen

William Joseph Seymour (1870-1922)

- Predikant in Methodisme en heiligingsbeweging
- Interim-voorganger in Kansas
- 1905 – student bij Parham (buiten...)
- 1906 naar Los Angeles voor een maand
 - Uitgezegd door Parham

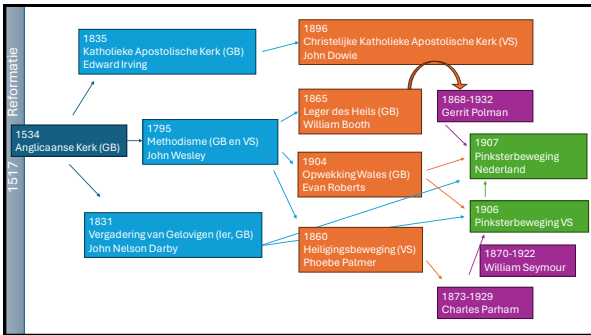
Azusa Street Revival

- Prediking van Seymour; tongentaal als eerste bewijs van de doop met de heilige Geest
- Kritiek van de kerken in LA, verboden te spreken
- Bijbelstudie en bidstond bij gemeentelid (blank en zwart!)
- Na 5 weken bidden, prediking en 3 dagen vasten, spreekt Edward Lee in tongen (9 april 1906)
 - Steeds meer mensen spreken in tongen en ook Seymour zelf en zijn latere vrouw
- Enorme toestroom van mensen, dagenlange prediking, zingen, spreken in tongen en profeteren
- Verhuizing naar Azusa Street 312, oud en bouwvallig gebouw van de Methodistische kerk
- Nog grotere toestroom en een opwekking die tot 1915 duurde

Azusa Street Revival

- Opvallend:
 - Samenkomen van blank, zwart, Aziatisch, etc.
 - Samenkomen van allerlei geloofsstromingen
 - Vrouwen die spreken
 - Tongentaal; Spaans, Duits, Yiddisch
 - Spontaan zingen, vallen in de Geest, schreeuwen
- Bezoekers uit andere landen
- Blad *Apostolic Faith* uitgebracht
- 1907 – pinkstergemeenten in meer dan 100 landen

Gerrit Roelof Polman (1868-1932)

- Bekering in 1888, aansluiten bij Leger des Heils in 1890
- Via schoonzoon van William Booth in aanraking met John Dowie (CKAK)
- 1903 naar 'Zion City' van Dowie, ten noorden van Chicago, VS
- Aanraking met gebedsgenezing en eindtijd denken
- 1906 – uitzending door Dowie naar Nederland voor zending
 - Dowie wordt echter afgezet en sterft
- Begint samenkomsten in Amsterdam
- Bijbelstudie, bidden, nadruk op bekering en doop met de Geest
 - Geruchten over opwekking in Wales
 - Blad *Apostolic Faith*
- 29 oktober 1907 - Wilhelmina Polman-Blekkink spreekt als eerste in tongen
- 1908 – blad *Spade Regen* – grote verwachting van de wederkomst

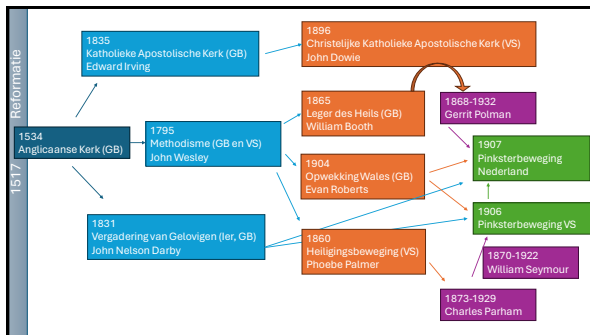

Eerste periode (1907-1932)

- Eerste samenkomsten aan Nieuwe Prinsengracht 42 Amsterdam, 160 aanwezigen
- 1920-1930 ong. 2000 pinkstergelovigen in Nederland
- Polman tot 1930 leider pinksterbeweging in Nederland
- Wilde geen nieuwe kerk starten, maar werd 'gedwongen'
- Veel kritiek en weerstand vanuit traditionele kerken, gezien als sekte
- Hoge verwachting wederkomst - teleurstelling
- Polman leider tot 1930, overleden in 1932

Verdeeldheid en toenadering

- Drie nieuwe leiders:
 - Piet Klaver (opvolger Polman in Amsterdam, blad *Kracht van Omhoog*)
 - Nico Vetter (Haarlem)
 - Pieter van der Woude (Rotterdam)
- Strijden om de geestelijke opvolging van Polman
- Toenadering:
 - 1938 leidersconferentie,
 - 1941 (VPIN) Verenigde Pinkstergemeenten in Nederland (Vetter en Klaver),
 - 1944 (PIN) Pinkstergemeenten in Nederland,
 - 1952 Broederschap van Volle Evangelie Gemeenten

Conclusie/lessen

- De pinksterbeweging is niet plotseling ontstaan, maar een samenvloeien van meerdere stromingen die verlangden naar meer van God en van de Geest
- Gaven van de Geest zijn nooit helemaal weggeweest. God bleef door zijn Geest werken
- In dit zoeken gaan soms ook dingen mis; extreme groeperingen met uitwassen en zonden door leiders
- Kenmerkend voor het ontstaan van de pinksterbeweging zijn het wegvallen van culturele muren; verschillende denominaties, rassen, opleidingsniveau en man en vrouw
- Tegelijkertijd zorgden deze dingen na institutionalisering ook weer voor problemen

Conclusie/lessen

- Aanjaging komt door sterk verlangen naar meer beleving van God en het werk van de Geest
- Men verlangt en zoekt naar de doop met de Geest en spreken in tongen
- Dit ging gepaard met groot zondebesef en activisme voor zending en evangelisatie
- Daarnaast een sterke verwachting van de wederkomst en daardoor sterk gevoel van urgentie
- Verlangen om de kerken van binnenuit te veranderen
- Door teleurstelling van uitblijven wederkomst institutionalisering
- Door afwijzing van kerken, verwijdering en internalisering